

DUBEN 2023

D - magazín

**ČLEN ASOCIACE POSKYTOVATELŮ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR**
**CERTIFIKOVANÝ DRŽITEL ZNAČKY KV ALITY
V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH**

Úvodní slovo ředitelky domova

Vážené čtenářky, vážení čtenáři D-magazínu,

velkou novinkou pro náš domov je získání certifikátu

„Značka kvality v sociálních službách“. Ocenění 5 hvězdičkami

(z 5 možných 😊) získala pobočka v Písku. Jedná se o ocenění kvalitních služeb, které poskytujeme našim klientům. Je to jednoznačný signál klientům i rodinám, co mohou od našich služeb očekávat 😊.

Chtěla bych tímto poděkovat celému týmu za kvalitní práci, kterou odvádějí a hlavně pracují s láskou. Proces zlepšování našich služeb je nikdy nekončící proces.

Užívejme si všichni pocit radosti a štěstí. Přeji všem krásné Velikonoce 😊.

PhDr. Šárka Nováčková

Ředitelka DS Světlo

D-magazín

Vydáván pouze pro vnitřní potřebu

Domova pro seniory Světlo

Sídlo zařízení:

Drhovle 44, 397 01 Písek

IČO: 708 69 812

Tel.: 382 789 611 – recepce

Datová schránka: mvcki29

Redakční mail:

social@dps-svetlo.cz

Odpovědná osoba pro vydávání

Mgr. Martina Kolářiková, DiS.

www.dps-svetlo.cz

Číslo účtu: 2723271/0100

Distribuce:

zdarma na nástěnky, do dílen, kluboven a veřejných prostor domova.

DLOUHODOBĚ NÁS PODPORUJÍ:

SLEDUJTE AKTUÁLNÍ DĚNÍ V DOMOVĚ

PROSTŘEDNICTVÍM INTERNÍHO TELEVIZNÍHO KANÁLU NA SVÝCH PŘIJÍMAČÍCH.

V PÍSECKÉ POBOČCE SI MOHOU KANÁL NALADIT KLIENTI, KTEŘÍ MAJÍ SPOLEČNOU ANTÉNU.

OMLOUVÁME SE ZA PŘETRŮVAJÍCÍ POTÍŽE S TELEVIZNÍM KANÁLEM V PÍSKU.

NA ODSTRANĚNÍ ZÁVADY PRACUJEME. DĚKUJEME ZA POCHOPENÍ

Nadační příspěvek ČEZ – projekt Neziskovky 2022

V roce 2022 se nám podařilo získat grant od Nadace ČEZ z projektu Neziskovky 2022 k úhradě auditu kvality sociální péče a značky kvality. Tyto projekty jsme se z důvodu schválení nižšího rozpočtu rozhodli realizovat pouze v písecké pobočce domova ve spolupráci s Asociací poskytovatelů sociálních služeb.

Z nabídky asociace jsme vybrali jednodenní externí audit kvality v sociálních službách se zaměřením na oblast procesní analýzy sociální pomoci, podpory a péče. Auditorky zkoumaly především korelaci personálního zajištění s naplňováním požadavků Zákona o sociálních službách. Audit byl realizován 2. 11. 2022 a koncem listopadu jsme obdrželi závěrečný protokol.

Druhá část grantové výzvy se týkala provedení certifikace „Značka kvality v sociálních službách“. Návštěva certifikační komise proběhla 7. 12. 2022 a trvala jeden den. Předtím bylo nutné vyplnit a poslat dotazníky spokojenosti klientů a rodinných příslušníků, které nám byly certifikační komisí zaslány. V prosinci 2022 jsme obdrželi závěrečnou zprávu a během následujících tří měsíců se snažili o zlepšení bodového hodnocení, dle potenciálů ke zlepšení, které byly součástí zprávy.

Ukončení obou projektů proběhlo počátkem roku 2023. Závěr auditu představoval reflexní den s auditorkou, v rámci kterého proběhlo ústní vyhodnocení přijatých opatření. Proces certifikace Značky kvality v sociálních službách byl oficiálně ukončen v dubnu 2023 předáním mosazné tabulky se získaným oceněním pět hvězdiček, což je maximální možný počet, a certifikátem opravňujícím používání označení certifikovaného zařízení sociálních služeb. Formální předání získaného ocenění bude probíhat na galavečeru v rámci konání Výročního kongresu poskytovatelů sociálních služeb v Táboře na podzim roku 2023.

Více se o Značce kvality můžete dočíst na <https://www.znackakvality.info/>

Zhodnocení realizace projektu Nadace ČEZ

Realizace projektu byla rozložena do roků 2022 a 2023 tak, že v prvním roce proběhly osobní návštěvy auditorů a certifikační komise v domově. Obě části projektu probíhaly nezávisle na sobě. Poté jsme měli stanovený čas na zpracování připomínek a výstupů ze závěrečných zpráv auditu i certifikace a doložení zapracovaných opatření. V únoru proběhl reflexní den k auditu, v rámci kterého proběhla konzultace ohledně přijatých postupů. V březnu jsme poté obdrželi finální zprávu z certifikace. V dubnu došlo k předání ocenění Značky kvality, kdy jsme obdrželi pět hvězdiček.

Nadace ČEZ otvírá grantové řízení Neziskovky

Výsledek je pro nás velmi důležitý, neboť konsensus závěrečných zpráv auditu i certifikace na zkoumanou problematiku v našem domově potvrdil naše předpoklady a poskytuje nám důležitý základ pro případná další jednání v rámci implementace opatření do praxe.

Spolupráci s Nadací ČEZ hodnotíme velmi pozitivně, stejně jako komunikaci s jejími zaměstnanci. V budoucnu se velmi rádi znovu pokusíme získat finanční podporu na některý z dalších plánovaných projektů týkající se zkvalitnění námi poskytovaných služeb.

Mgr. Martina Kolářiková, DiS., vedoucí soc.aktiv. úseku v Písku

Zdroj obrázku: https://twitter.com/NadaceCEZ/with_replies

Dubnové rozjímání.

Dneska začnu svoje povídání, vlastně psaní, trochu netradičně. V minulých dnech jsem se totiž zúčastnil duchovních obnov v klášteře ve Štětkni. Ve společnosti řádových sestřiček z řádu anglických panen, Congregatio Jesu. Tady to je jiný svět, který je o něčem jiném, než ten, ve kterém se běžně pohybujeme.

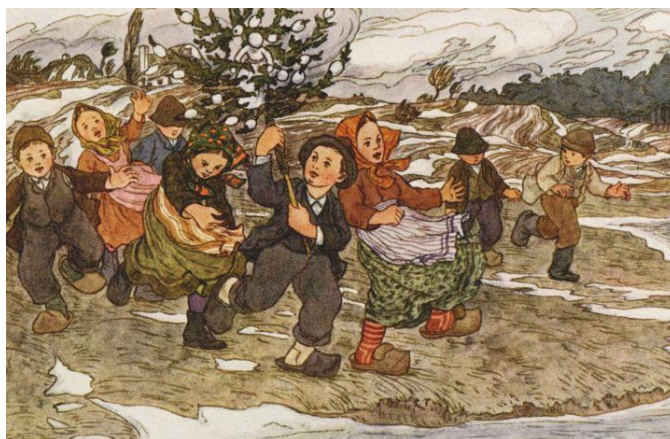

Hlavním tématem tady nejsou ani Pavel, Babiš, Fiala, Kalousek nebo nedej bože Pekarová, ale Ježíš Kristus. Škoda, že se lidi nevěnují více věcem duchovním, ale daleko více času věnují hovorům o penězích, jídlu, politice nebo počasí. Když jsem byl mladší, tak jsem také s oblibou řešil podobné "hlouposti". Ale jsou i jiné hodnoty, na které bohužel často zapomínáme.

Krátce po duchovních obnovách jsem se vypravil k rybníkům Škaredý a Markovec. Tady proběhla 25. března vzpomínka na památnou bitvu později nazvanou bitva u Sudoměře. Jezdím sem pravidelně každým rokem, abych si připomněl bratra Jana Žižku, který zde slavně zvítězil. Dobové tržiště a vlastní rekonstrukce bitvy jsou parádní. Vozová hradba, bojovníci na koních působí, i v dnešní době, opravdu věrohodně. Ještě jedna oslava, aniž bych chtěl jakkoliv srovnávat jejich význam, proběhla tentokrát v našem Domově. Totiž pan Ríša Douša, můj starý dobrý kamarád, slavil kulaté narozeniny. Bylo to příjemné a milé. Aspoň pro mě a doufám, že i pro samotného oslavence. Ani jsme v jejím průběhu neměli kupodivu žádné spory. A narozeninový dort mi moc chutnal.

Taky jsem se v měsíci březnu vypravil na tradiční pěší výlet. Tentokrát jsem se vydal do Čížové. Z Písku jsem vyrazil po proudu Otavy. Jarní řeka má své kouzlo. Stromy na jejích březích začínají pučet a rozvíjet se, ptáci v korunách zpívají, kachny se na řece věnují milostným hrám, prostě nádhera. Po "plynové lávce" jsem přešel Otavu na druhý břeh a vydal se do Čížové. Čekala mne cesta pro změnu tentokrát lesem. I jarní les má také své nezaměnitelné kouzlo. Koberce sněženek, vůně čerstvě pokácených stromů, klepající datel a sem tam zvuk motorové pily. Cestou vždy přemýšlím a rozjímám. Ale to skončí, když dorazím na nádraží. Všude přítomná reklama na cokoliv, řvoucí auta, chaos a zmatek. To v božské přírodě není. A tak si do nekonečna opakuji své oblíbené rčení: "nedej se nikým a ničím otrávit". To samé radím i Vám všem. Hezké Velikonoce přeje

Slávek Felcman - spokojený obyvatel Domova Světlo v Písku

Zápis ze schůzky s obyvateli ze dne 28. 3. 2023 v písecké pobočce

Přítomni: PhDr. Šárka Nováčková, Mgr. Martina Kolářiková, Jitka Kalinová,
Ivana E. Květoňová, Roman Matoušek, 24 klientů, 1 rodinný člen

Ředitelka domova PhDr. Šárka Nováčková na úvod přivítala všechny přítomné.

Dále informovala o:

- Navýšení počtu schránek důvěry na každou chodbu + 2 mobilní schránky na pokoji → děkujeme za zpětnou vazbu, které si velmi vážíme.
- Vysázení ovocných keřů – rybíz, angrešty, maliny, atd. Klienti mají možnost podílet se na péči o keře po domluvě s aktivizačními pracovníci. Jakmile počasí dovolí, budou na zahradě opět mobilní zahrádky a květinová výzdoba.
- Byla zakoupena zahradní fontána, která je zatím na recepci a bude instalována na zahradu.
- Od 3. 4. 2023 bude probíhat zkouška nového tabletového systému – jídlo by mělo být podáváno maximálně horké, s možností nastavení rozdílné teploty např. na salát.
- V rámci plánu oprav na rok 2023 bude instalována nová signalizace „sestra – klient“.
- Je rozšířena nabídka dobrovolnictví – dobrovolníci z ADRY (návštěvy s pejskem, společenské hry, rozhovory), z Charity (individuální procházky), spolupráce s Knihovnou Písek (možnost donášky knih a čtení u lůžka) a Církvi československou husitskou (čtenářský kroužek, skupinové rozhovory). V případě zájmu zajišťuje Mgr. Kolářiková.
- Rozšířena nabídka aktivizace (cvičení, přednášky, výuka na PC), fyzioterapie (termoterapie, parafín, vodoléčba, maderoterapie aj.).
- Proběhla certifikace Značky kvality v Písku, obdrželi jsme 5 hvězdiček – 5. 4. 2023 proběhne slavnostní předání certifikátu v domově.
- Od května 2023 bude letní jídelníček, ve kterém jsou zohledněny připomínky z výboru obyvatel a dotazníků spokojenosti.
- Aktuálně rozšířena nabídka nápojů k hlavním jídlům – nápojový vozík je přes den u výtahu, kdokoliv si může nabídnout nápoj dle libosti, nebo říct personálu.
- Interní televizní kanál – již několik měsíců je nefunkční díky chybějící součástce, která má na trhu výpadek. Hledáme alternativní řešení, prosíme o trpělivost.
- Káva na recepci – klientům bude ke kávě nabízeno mléko nebo sušená smetana z důvodu zdražení „mlíček“ do kávy. Pokud se nabídka neosvědčí, bude muset dojít ke zdražení kávy.
- V domově probíhá seřizování oken odborným technikem.

Dotazy a připomínky přítomných:

- Mgr. Miluše Štojdlová – poděkování za způsob vedení domova, za zájem pečovatelek o klienty a za péči o ně.
- Mgr. Miloslav Felcman – poděkování veškerému personálu domova, uklízečkám, aktivizačním pracovnícím a rehabilitačním pracovnícím.
- Pobyt v létě na zahradě – klienti prosí o zajištění odvozu personálem v odpoledních hodinách, kdy odchází aktivizační pracovníci domů, aby nemuseli na pokoje v 15:00 hod.
- Pochvala od klientů za zlepšení stravy. Připomínka k hovězímu masu (raději vařit z klišky než ze zadního).

V Písku dne 28. 3. 2023

Zapsala: Mgr. Martina Kolářiková, DiS.

Zápis ze schůzky s obyvateli ze dne 27.3.2023

Přítomni: PhDr. Šárka Nováčková, Mgr. Martina Kudějová, Bc. Radka Červenková, Veronika Trykarová, Věra Machová, Daniel Kolář, Bc. Martina Pekárková, Eva Pixová

Paní ředitelka přivítala přítomné a představila novou sociální pracovníci Bc. Martinu Pekárkovou.

Nové informace:

- V současné době probíhá v domově zkouška nového tabletového systému, od 3. 4. bude převezen do Písku, poté bude vyhodnoceno, zda bychom do budoucna uvažovali o jeho pořízení
- Do údržby byla zakoupena nová elektrokolka a do kuchyně nový krouhač zeleniny a plynový sporák
- Letos nás čeká výměna kotlů na topení a dvou bojlerů, do konce roku by měla být pořízena nová požární signalizace
- Dále proběhne v měsíci dubnu v kapli oprava sakristie – oprava omítky a stropu, opravy nenaruší bohoslužby, které dle počasí budou již od dubna v kapli probíhat
- Na chodbách byly instalovány nové schránky důvěry - klienti mohou vhadzovat své připomínky, náměty, pochvaly či vzkazy vedení, schránky jsou pravidelně vybírány, pro imobilní klienty je k dispozici mobilní schránka
- Část personálu byla proškolená v konceptu smyslové aktivizace, který bude uveden do praxe
- Na podzim byly v parku vysazeny nové keře – rybíz, angrešty, borůvky
- Došlo k rozšíření nabídky aktivizačních činností o vzdělávací aktivity a fyzioterapie o nové procedury
- Nutričním specialistou byl schválen nový jídelní lístek, byly do něho zapracovány připomínky klientů – v platnosti od 1. 5. 2023
- Na pokoje klientů bude dodán nápojový lístek, ze kterého si klienti budou vybírat nápoj dle svého výběru
- Budeme se snažit o zprovoznění kašny na nádvoří domova
- Od dubna, nejpozději od května, bude v zařízení ordinovat nový praktický lékař. MUDr. Pohořský, který pracoval v domově 31 let, odchází do penze
- Pobočka našeho domova v Písku získala certifikát kvality, dostali jsme 5 hvězdiček z 5
- V Drhovli bude ustaven výbor obyvatel, složený ze 4-5 klientů, který se bude pravidelně 1x měsíčně scházet s pí. ředitelkou, zájemci se můžou hlásit u aktivizačních nebo sociálních pracovníků

Připomínky:

- Pí. Piekarová: „Chtěla bych pochválit služby prádelny, jsem stoprocentně spokojená, děkujeme paní ředitelce za snahu neustále vylepšovat službu, velká úcta k práci kuchařů, pouze bych poprosila, aby karbanátky nebyly tak suché.“
- Jsem pro starou verzi tabletového systému, přišla mi bezpečnější, při vysoké teplotě ztrácí pokrmy chuť.“
- Pí. Smitková: „Jsem spokojená, pouze se mi občas ztrácí věci, které dám do prádelny. Jinak je vše výborné.“
- Pí. Bláhová: „Velmi chválím parafínovou lázeň na ruce, dělá mi moc dobře.“
- p. Stejskal: „Nechci se pravidelně vážit.“ Pí. Ředitelka: „Pokud nebudete chtít, vážit se nemusíte.“
- p. Votava: „Chválím kuchyni i služby prádelny – pracovníce prádelny mi ve velmi krátké době zašila bundu.“
- Jeden klient z našeho oddělení neustále obtěžuje ostatní klienty, vjíždí jim do pokoje, prosím, abyste ho přendali jinam.“ Pí. ředitelka: „Většina našich klientů má nějaký zdravotní nebo jiný problém, není vždy jednoduché klientovi vysvětlit, co nemůže dělat, aby nenarušoval soužití s ostatními, každý má uzavřenou smlouvu a nelze klienty přesouvat dle našeho rozhodnutí. Samozřejmě se budeme situaci věnovat a budeme se snažit zabránit problémům.“

Na závěr paní ředitelka popřála všem hodně zdraví a krásné jarní dny.

V Drhovli dne 27. 3. 2023

Zapsala: Veronika Trykarová

PŘIŠLO JARO DO VSI

Jakmile rozmrzla půda a bylo vyhovující počasí, tak nastal nový počátek hospodářského roku.

Sedláci zapřáhli svoje koně, nebo volky do pluhů a vyjeli na pole. Půda se po zimě musela obrátit, vyoraly se brázdy a zrní se pak do nich rozhazovalo ručně. Při setí měl rozsévač přes levé rameno zavěšenou plachtu-rozsívku, levou rukou si přidržoval její konce a pravou nabíral osivo a rozséval. Do osiva se přidávala zrnka posvěcená zpravidla na den sv. Štěpána. Jarní obilí muselo být zaseto včas, aby stačilo do léta dozrát. Každý, i ten nejchudší sedlák, se o svoje políčko pečlivě staral. Musely pomáhat i ženy a děti. Bývalo to často jediné živobytí pro celou rodinu. Na poli bylo stále co dělat, nastaly těžké polní práce a trvaly od časného jara až do pozdního léta, kdy končila sklizeň.

Kdyby nebylo orače, nebylo by boháče ani koláče. Ne tak rosa jako pot činí úrodná pole. Hluboká brázda – vysoký chléb.

Zdroj: <https://www.facebook.com/ceskezyky>

Hospodářské průpovědi na duben

Hučí-li v dubnu hrom, nebojí se mrazu strom.

V dubnu déšť a bláto rolníkovi je nad zlato. Duben chladný, deštivý, úroda nás navštíví. Hodně-li duben větrem duje, stodola se naplňuje. Do sv. Jiří, kam si kdo namíří (při hledání trávy). O sv. Jiří vylézají ze země hadi a stíří.

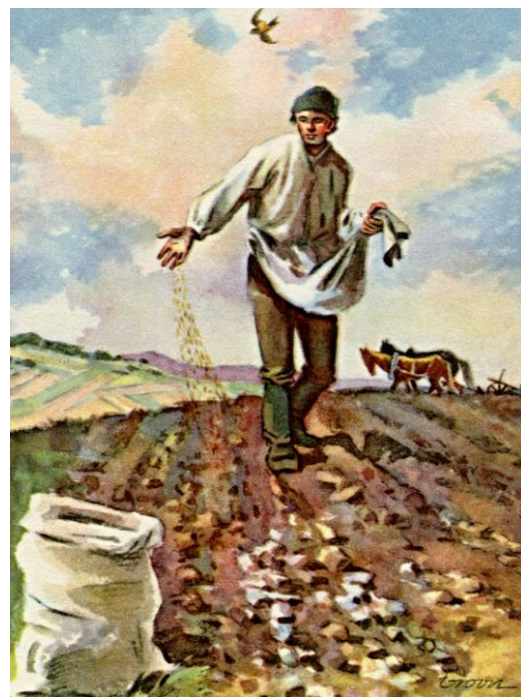
23. duben: Na sv. Vojtěcha v každém důlku půl měcha.

24. duben: Jak dlouho před Jiřím teplo, tak dlouho po Jiřím, zima. Kolik neděl žába před Jiřím skrčí, tolik neděl po něm zimou mlčí. Na sv. Jiří schová se vranka do rži. Na sv. Jiří vylézá »žoužel« ze země a jest jedovatá. Sv. Jiří odmyká zemi.

Prší-li na sv. Jiří, bude oves, kdyby ho na skálu naseł. Může-li se havran na sv. Jiří v žitě skryti, budeme nejspíše úrodný rod míti. Jak dlouho před Jiřím prší, tak dlouho je po něm sucho. Na sv. Jiří had z díry míří. Když žáby před sv. Jiřím brzy kuňkají, dlouho pak hlavy do bahna strkají.

25. duben: Na sv. Marka schová se do žita vranka. Jaký Marek, takový oharek. Sv. Marek dá oharek. Sv. Marek sráží smržům hlavy. Na sv. Marka napijem se z járka. Na sv. Marka okurky do járka. Na sv. Marka, kdo nemá chleba, ať kouše jablka. Na sv. Marka jablek plná jamka.

Původní zdroj historického článku: *Sbírka přísloví, pořekadel a hospodářských průpovědí pro školy obecné a měšťanské 1900, autor Čeněk Kramoliš. Zdroj: <https://www.bejvavalo.cz/clanek/zapomenute-lidove-pranostiky-na-duben/>*

FRANTIŠEK HRUBÍN

DUBEN

Co z kvítí napleteme vínků
v prstech, jež se dost už ohřály,
než vyžene stromek do lupínků,
než se bílým květem obalí.

Loňské dříví ještě hučí v peci.
Venku slunci, div ne letnímu,
pacholátko už se dává svléci,
dávno zapomnělo na zimu.

Voda, vodička už na nás čeká,
už se čistí u samého dna.
Země do vysoka, do daleka
vydechuje - zase svobodná.

(Z knihy: *Mánesův orloj. Praha, Albatros 1979. S. 12-13.*)

SVATÉ NEBE

SV. JIŘÍ, LEGENDA

Svatý Jiří patří mezi nejznámější křesťanské světce, ačkoli jeho existence není doložena průkaznými historickými podklady. Na jeho oblibě to ovšem nic nemění.

Jiří žil ve 3. století v Kappadocii (dnešní Turecko) a pocházel z urozené křesťanské rodiny. Jiří vstoupil do vojska a časem dosáhl hodnosti plukovníka římské armády. Když začal císař Dioklecián pronásledovat křesťany, předstoupil před něj a vyznal se ze své víry. Císař jeho slova označil za zradu a nechal Jiřího hned uvěznit. Několik dní ho mučili, aby se zřekl křesťanství, ale marně. Roku 303 byl popraven. Stal se mučedníkem, na místě jeho hrobu ve vesničce Lydda poblíž přístavu Jaffa v Palestině vystavěl římský císař Konstantin I. ještě ve 4. století první svatojiřský chrám na světě.

Dle nejznámější smyšlené pověsti z "Legendy aurea" je Jiří vyobrazen jako neohrožený rytíř, který zachránil krásnou princeznu před smrtí sežráním drakem. Obyvatele jednoho městečka na území Libye totiž ohrožoval drak a vyžadoval denně na usmířenou dvě ovce, později dokonce i lidi vybrané losem. Na konec došlo i na dceru krále, která již čekala, až se drak vynoří z jezera a náhle se objevil statečný Jiří, putující do Svaté země. Draka zabil a za záchranu princezny požadoval, aby se všichni obyvatelé města stali křesťany, a tak se prý i stalo. Proto je sv. Jiří od 12. století zobrazován na koni, jako sličný rytíř ve zbroji, jak zabíjí kopím saň, která na něj dotírá. Toto vyobrazení je ovšem symbolické – saň představuje zlého ducha či pohanství. Za patrona si ho zvolili rytíři, stal se i ochráncem italského Janova. Jeho ochrany se také dovolávali kováři, bednáři, pocestní a hlavně rolníci – vždyť Georgius znamená v latině zemědělec. Od roku 1908 je také patronem skautů.

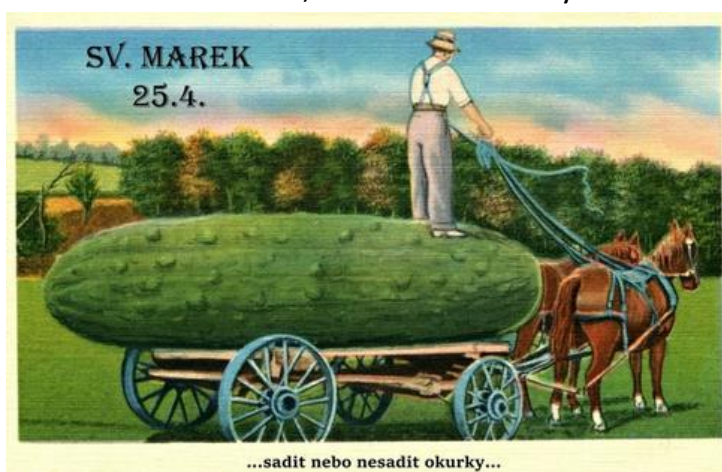
SV. MAREK, PROCESÍ SE SVĚCENÍM A PRANOSTIKY

Rolníci považují sv. Marka za pána počasí, proto se v tento den konala procesí do přírody se svěcením mladého obilí (oziminy) a modlitbami za úrodu. Je možné, že tato tradice vycházela ze starořímské slavnosti Robigalia, jejímž smyslem bylo zapudit ducha plísňe, který touto dobou napadal obilí. Sv. Marek je uváděn i jako zastávce proti blesku a krupobití.

Na Moravě se říkávalo: „Na svatého Marka oharky (okurky) do járka“. Ale to platí právě jen pro sušší a teplejší oblasti. Jinde se docela určitě vyplatí počkat do května a vysévat až po zmrzlých mužích, tedy v druhé polovině měsíce. Další moudrá pranostika odkazuje na 19. května: „Na Petra Celestina se mohou již vysazovat ven okurky“.

SV. VOJTĚCH, LEGENDA

Byl po sv. Václavovi jako druhý jmenován patronem české země. Narodil se kolem r. 956, patrně na Libici, v hradisku Slavníkovců, jeho otec byl sám kníže Slavník. Šlo o jeden z nejmocnějších rodů, který vládl na větší části území dnešních východních Čech. Rivalita

Slavníkovců a vládnoucích Přemyslovců završená tragickým krveprolitím na Libici výrazně poznamenala i Vojtěchův život.

Vojtěch jako chlapec těžce onemocněl a když po prosbách k P. Marii z nebezpečí vyvázl, otec přislíbil, že z něj vychová kněze. Nadprůměrnému vzdělání se dostalo nadanému Vojtěchovi v Magdeburku, kde strávil téměř 9 let, zde byl podporován arcibiskupem Adalbertem Magdeburským, od kterého při biřmování obdržel jméno Adalbert.

Po smrti prvního pražského biskupa Dětmara, rodem ze Saska, byl mladý Slavníkovec zvolen r. 982 druhým

pražským biskupem. Stálé rozpory s knížetem Boleslavem II. přivedly po dvou letech Vojtěcha k myšlence Čechy opustit. Uchýlil se do Říma, kde se svým bratrem Radimem vstoupili do kláštera. V r. 992 byl Vojtěch vyzván, aby se na neobsazený biskupský stolec do Prahy vrátil. Boleslav i kněžstvo slibovali své mravní polepšení, jen aby se opět ujal svého úřadu. Vojtěch svolil. Po příchodu do Čech založil několik nových kostelů. K jeho nejvýznamnějším činům náleží založení břevnovského kláštera v r. 993. Hned následujícího roku pro nepřekonatelné rozpory zklamaný Vojtěch z Čech opět odchází. Za jeho nepřítomnosti byla v r. 995 zákeřně vypleněna vojsky Boleslava II. Vojtěchova rodná Libice. Na ní byli zavražděni i Slavníkovci příbuzní a bratři Spytimír, Pobraslav, Pořej a Čáslav. Přežili pouze nepřítomní Vojtěch s Radimem a nejstarší Soběslav, který se v té době zdržoval v Polsku. Přes tyto tragické skutečnosti byl sv. Vojtěch rozhodnut v případě potřeby se na své místo v Praze opět vrátit. Češi však jeho návrat odmítli.

Zklamaný biskup se vydal v doprovodu dvou řádových bratří na misijní cestu do pohanského Pruska. Dne 23.4.997 byl se svými druhy zajat pohany, spoután a proboden sedmi kopími. Podle výpovědi jeho druhů, kteří přežili, usekli barbaři Vojtěchovi hlavu a pověsili na strom, kolem něhož potom tančili. Tak skončil život sotva čtyřicetiletého pražského biskupa. Polský kníže Boleslav Chrabrý vykoupil od Sasů Vojtěchovo tělo, které vyvážil váhou zlata, a nechal je pohřbít v kostele.

Kult sv. Vojtěcha se rychle rozšířil po celém území západních křesťanů. V Čechách mu prozatím bránil Vojtěchův slavníkovský původ. Teprve v r. 1039, kdy kníže Břetislav I. uskutečnil válečný výpad do Polska a vyzvedl v Hnězdně ostatky sv. Vojtěcha i jeho bratra sv. Radima, byla úcta ke sv. Vojtěchu přenesena i do Čech. Zakrátko byl jako druhý po sv. Václavovi jmenován patronem české země. Dnes jsou ostatky sv. Vojtěcha uloženy v chrámu sv. Víta v Praze. Svatovítský poklad obsahuje rovněž Vojtěchovi pontifikální rukavice a hřeben ze slonové kosti. Atributy: biskup, dešť, kopí, obraz, orel, oštěpy, štít, veslo.

POVĚST O PRÁSKÁNÍ BIČEM A SV. VOJTĚCHOVI

V dřívější dobách, kdy ještě obecní pastuchové ráno vyháněli stáda na pastvu, tak zatroubili na roh, aby hospodyně otevřely vrata statků a vyhnaly dobytek na náves, odkud jej pak pastýř hnal na obecní pastvinu. Také v pěkné vesnici Milavči na Domažlicku bývalo zvykem, že pastýř každého rána mocně zadul na roh. Později se však místo troubení začalo silně práskat bičem, ačkoliv byl všude pastýřský roh pýchou obecního pastuchy. Proč se tak stalo?

Podle pověsti se zdejší krajinou vracel r. 992 zpět ze svého pobytu v Římě sv. Vojtěch. Právě v místech dnešních Milaveč dostihli světce poslové, kteří mu sdělili smutnou zprávu o zavraždění všech jeho příbuzných na Libici. Zdrčený Vojtěch se rozhodl pro krátký odpočinek. Jeho společníci se vydali pro vodu a on usnul. Místní pasák, který pásal ovce, si chtěl ze spícího světce ztropit žert a zatroubil mu na roh do ucha. Za svůj neuvážený čin na místě ohluchl. Při cestě, kde Vojtěch odpočíval, vytryskl náhle pramen, který podle jedněch věštil zdraví, podle jiných léčil a uzdravoval. Údajně od té doby milavečtí pastýři netroubili na roh, ale pouze práskali bičem. Tento zvyk byl pečlivě dodržován ještě v minulém století. Nad pramenem byla později vybudovaná dřevěná stavba, kterou později vystřídal kaple dnešní.

Zdroj: <https://www.facebook.com/ceskezvyky>

KOUZLO LÁSKY - CHYTÁNÍ HOLUBŮ V PŘEDVEČER SV. VOJTĚCHA

V předvečer dne sv. Vojtěcha chodívala děvčata do lesa, aby si chytila mládě divokého holuba, holubičky prý byly nevhodné. Protože tento úkol nebyl snadný, dávala děvčata přednost koupi těchto mláděť u hajných, anebo u dřevařských dělníků. Mládě divokého holuba muselo být samečkem, poněvadž holubice se děvčatům k jejím účelům nehodila. Když se konečně šťastnému děvčeti podařilo získat mladounkého holoubka, který ještě neuměl létat, odneslo si jej tajně domů, tak, aby o tom nikdo nevěděl. Ve své komůrce dala děvucha holoubě pod síto nebo do nějaké truhličky, kde jej pečlivě opatrovala a krmila. To trvalo tak dlouho, dokud neuměl holoubek létat. Pak časně ráno, dokud se ještě ve stavení spalo, šlo s ním děvče do „černé kuchyně“ pod komín. Zde se ještě naposledy s holoubkem pomazlilo a pravou rukou jej přidrželo na svých řadrech a levou, v níž drželo rukáv košile, učinilo tři kruhy ve vzduchu a vyhodilo holoubka do výše, načež ten komínem vyletěl a ulétl pryč. Při tomto „čarování“ děvče říkalo:

„Vylítni, holoubku, komínem ven!
Jen si mne, Jeníčku, jen si mne vem.
Ulítni, holoubku, na svou skalu!
Jak já tě, Jeníčku, přec dostanu!“

Neviděl-li nikdo nic z toho, co se pod komínem dělo a nepotkal-li nikdo čarující děvče, dosáhla zamilovaná dívčina toho, po čem prahlo její srdíčko. Kouzlo mocně zapůsobilo na jejího milého, který by ji pak za žádnou cenu neměl opustit, známost pak bezpečně skončila svatbou.

Zdroj: <https://www.facebook.com/ceskezvyky>

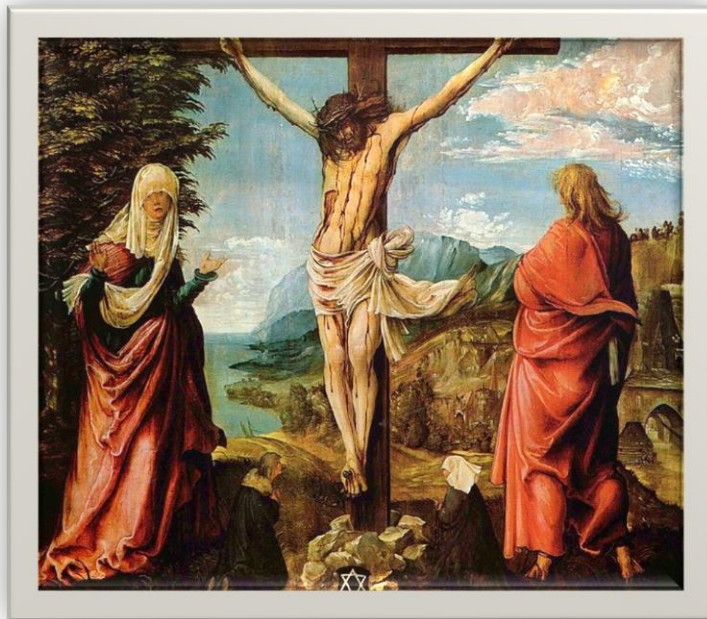

VELIKONOCE

DNES ZAČÍNÁ PAŠIJOVÝ TÝDEN, také se mu říká SVATÝ, TICHÝ či VELIKÝ TÝDEN.

Týdnu po květné neděli, který také ukončuje čtyřicetidenní předvelikonoční půst, se říká pašijový, podle latinského "passio", které znamená utrpení". V kostelech se během pašijového týdne čtou pasáže z evangelia svatého Matouše, které popisuje Kristovo umučení. Je to jedno z nejvýznamnějších období křesťanského liturgického roku, ve kterém si křesťané téměř všech vyznání připomínají poslední týden Ježíšova pozemského života, jeho smrt na kříži a vzkříšení.

Zdroj obrázku: <https://leons.cz/blog/jak-vznikly-velikonocni-zvyky/>

Český název Veliký týden je odvozen od Velké noci (tak se nazývá noc ze soboty na neděli, kdy Ježíš vstal z mrtvých). Pašijovému týdnu se také místy říká Svatý nebo Tichý, zvony totiž umlkají a celá církev a věřící se halí do smutku.

Je velmi pravděpodobné, že pašijový příběh Ježíše Krista navazoval na židovský svátek "pesach", připomínající vysvobození Židů z egyptského zajetí. Původně z hebrejského pesach bylo odvozeno pojmenování (Pascha) pro židovské i pravoslavné Velikonoce. Také v italštině a španělštině (Pasqua) i francouzštině (Pâques) je název odvozen od židovského svátku pesach. V němčině (Ostern) a angličtině (Easter) je pojmenování odvozeno od jména germánské bohyně Ostary, podle níž se označovaly pohanské oslavy jarní rovnodennosti.

Dny pašijového týdne, počínaje Květnou nedělí, mají své názvy:

Šestá postní neděle, Květná

Modré pondělí

Žluté či Šedivé úterý

Škaredá, Sazometná nebo Černá středa

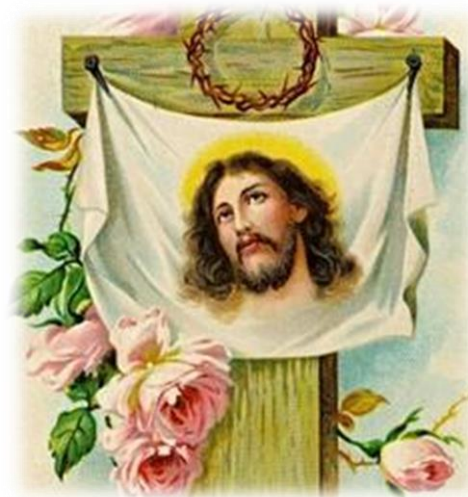
Zelený čtvrtek

Velký pátek

Bílá sobota

Boží hod velikonoční, neděle

Během těchto dnů se odehrál Ježíšův velikonoční příběh: příběh zrady, mučení, ukřižování, a nakonec i zázračného zmrtvýchvstání.

O PAŠIJOVÝCH DNECH, KTERÉ VYPRÁVÍ VELIKONOČNÍ PŘÍBĚH

Během těchto dnů se odehrál Ježíšův velikonoční příběh: příběh zrady, mučení, ukřižování, a nakonec i zázračného zmrtvýchvstání. V tyto dny se konají různé bohoslužby a ceremonie.

Těmto dnům se u nás nejčastěji říká Veliký týden, název je odvozen od Velké noci (tak se nazývá noc ze soboty na neděli, kdy Ježíš vstal z mrtvých). Pašijovému týdnu se také místy říká Svatý nebo Tichý, umlkají totiž zvony a celá církev a věřící se halí do smutku.

Dny pašijového týdne, počínaje Květnou nedělí mají tyto názvy:

KVĚTNÁ NEDĚLE - je týden před Velikonocemi, hlavním tématem tohoto dne je zvěst o slavném vjezdu Krista do Jeruzaléma. V některých oblastech se větvičky jívky svazují do velkých svazků zvaných "palmy", obdobné pugátky se podle krajevých zvyklostí

nazývají též "košťata", "ráhna" či "jehnídy". Tyto "palmy, pugáty" měly symbolický význam, neboť se jimi vítal Ježíš a v antice byly symbolem vítězství. Zelené ratolesti nebo proutky "kočiček" se žehnají v kostele, mají pak svou úlohu v domácích obřadech, ochraňují dům před požárem, zajišťují budoucí úrodu...

MODRÉ PONDĚLÍ - přišlo ke svému barevnému přívlastku pravděpodobně odvozením od cechovních zvyklostí „modrých“, tj. nepracovních pondělků. Tento den by se měl nést ve velké úctě. Měli bychom dbát klidu a mlčenlivosti. Na modré pondělí ráno vzdáme úctu nebi a počasí a na stůl dáváme zelené osení jako poděkování přírodě a děkujeme za život. V kostelech se vyvěšovalo modré, nebo fialové sukno.

ŠEDIVÉ ÚTERÝ – název je údajně odvozen z barvy popela a v některých oblastech jde o žluté úterý. Šedivé úterý bylo liturgicky nevýznamné, ani tento den se stejně jako na Modré pondělí nekonaly žádné obřady. Tento den byl zasvěcen uklízení, můžeme ho považovat za zahájení jarního úklidu v domácnostech.

ŠKAREDÁ STŘEDA - podle lidových pověr se této středě také říká Sazometná, Smetná nebo černá, podle zvyku vymetat saze z komínů, čímž se prý vyháněly zlé síly, které by mohly příbytku škodit. Je to také den, kdy Jidáš přislíbil velekněžím jeruzalémského chrámu zradit Krista za odměnu třiceti stříbrných. Jeho ošklivý čin dal této středě pojmenování. Další pověra říká, že se škaredá nazývá i proto, že se Jidáš v ten den škaredil na Krista. Pokračoval také předvelikonoční úklid a měl tento den skončit.

ZELENÝ ČTVRTEK - barva tohoto dne se vysvětluje několika způsoby. Jednak se odvozuje od zelenin, které staří křesťané jedli podle zvyku židů. Ohlasem tohoto výkladu je „špenátová“ tradice, jíž se řídíme na Zelený čtvrtek mnohde i dnes. Pojmenování také mohlo vzniknout zkomolením původního německého názvu Greinendonnerstag, tedy „lkavý čtvrtek“, na Grüner Donnerstag, Zelený čtvrtek. Při zpěvu Gloria večerní mše zvoní zvony a pak se znovu rozezní až na Bílou sobotu, často se na stejnou dobu odmlčí i varhany. Zvony „odlétají do Říma“. Liturgická barva tohoto dne je bílá, symbolizuje světlo, radost a nevinnost.

VELKÝ PÁTEK - je nejvýznamnější den křesťanských Velikonoc, čas smutku, rozjímání a nejdůležitějšího půstu k počtě ukřižování Ježíše Krista. Říká se mu též Tichý a byl to opravdu nejtišší a nejsmutnější den v roce. V kostelech se nehraje, nekoná se ani běžná mše, jen modlitby a hlasy pašijí. Je uhašen i oheň, na znamení, že uhasl život Ježíše. Hlas zvonů nahrazovaly řehtačky různých tvarů a velikostí, oznamovaly poledne a ranní i večerní klekání. Liturgická barva je červená. Nejrozšířenější zvyky byly na Velký pátek zaměřené na očistění těla i domovů od případných nemocí a nečistých sil. Věřící drželi přísný půst, málo a tiše mluvili, snažili se nedělat hluk, kromě nezbytných činností nepracovali.

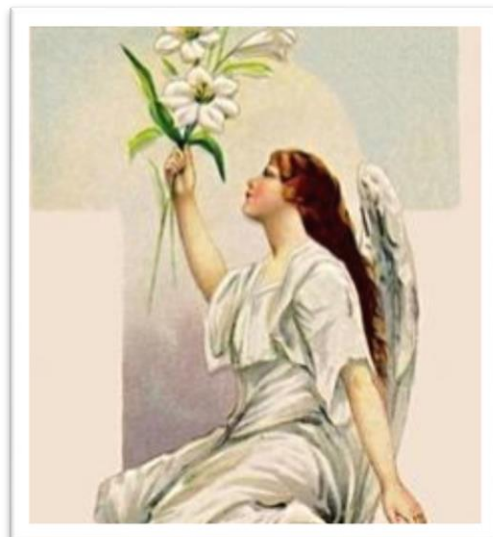
BÍLÁ SOBOTA - pojmenování soboty vychází z bílého roucha novokřtěnců, kteří byli již ve středověku, v tento den v rámci noční bohoslužby křtěni a přijati do církevního společenství.

Bílá sobota je posledním dnem čtyřicetidenního půstu. Všichni se těšili na opětovnou možnost požívání masa, tanečních zábav a dalších potěšení. Důležitou roli v tento den hrálo světlo a oheň, probíhal obřad svěcení ohně. Liturgická barva je bílá.

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ - V tuto neděli všichni spěchali do kostela, nastal den radosti a hodování. Slaví se zmrtvýchvstání Ježíše Krista, skončil dlouhý půst...

*zdroj: archiv Antonín ViK a časopisy Venkov a Český lid, vyobrazení: Josef Koudelka,
<https://www.ceskezvyky.cz/pasije-a-pasijovy-tyden/>*

Aprílový žert, který se skončil „bitvou bláznů“

Zvyk vyvádět aprílem stále ještě nepominul. Rok co rok je mnoho obětí těchto, většinou nevinných žertíků. Hůř na tom byla Mrs. Tottenhamová, kterou vyvedl londýnský žurnalista Theodor Hooke. Bydlel u paní Tottenhamové v podnájmu a nesmírně trpěl jejím pedantstvím a hašteřivostí. Rozhodl se, že se jí pomstí a zvolil si k tomu 1. duben 1809.

Snad sám netušil, že jeho apríl vzbudí veliký rozruch v době, kdy veřejnost byla pořád udržována v napětí zprávami o velkých událostech v Evropě, o Napoleonovi, o ostrém sporu Anglie s Francií a podobně.

Svou aprílovou pomstu připravoval Hooke několik týdnů. Napsal pozvání a dopisy na několik set adres. Nezklamal se. K polednímu, 1. dubna, valila se k domu, kde bydlila paní Tottenhamová, celá lavina lidí a povozů.

Přijížděly valníky vrchovatě naložené potravinami, nábytkem, knihami a podobně. A všichni se ptali po paní Tottenhamové. Ubohá žena si rvala v zoufalství vlasy. Zavřela se a na ulici se zatím poprali všichni ti různí dodavatelé, dobývající se do jejího domu. Zanedlouho zastavily před domem nádherné kočáry. To přijeli londýnský starosta, arcibiskup Canterbury, ředitel Anglické banky a jiné úřední osoby. Kancléř pokladu se domáhal prvního přístupu do domu.

Oháněl se při tom dopisem, v němž oznamovala umírající paní Tottenhamová na smrtelném loži, že všechno svoje jmění, mnoho milionů liber šterlinku, odkazuje státní pokladně. Lordmayor a arcibiskup Canterbury s podivem kroutili hlavami a ukazovali kancléři dopisy, v nichž jim paní Tottenhamová psala, že všechno své jmění odkazuje jejich dobročinným ústavům.

Do jedné hodiny po poledni se proměnila tato londýnská čtvrt v učiněný blázinec. Tisíce zvědavců, které přivábila podívaná na dav dobývající se do domu paní Tottenhamové, zatarasily přilehlé ulice. To už v celém obydlí ubohé paní Tottenhamové nezůstala jediná věc uchována.

Lidé, vyvedeni takovýmto aprílem, v zuřivosti rozbili všechnu nábytek a rozmlátili všechno kolem sebe. Policie marně odháněla dav od domu. Tento den se zapsal do historie jako den „bitvy bláznů“ v Londýně.

Teprve po několika letech se přiznal Theodor Hooke, že to byl on, který si vymyslel takovýto aprílový žert.

Zdroj: <https://www.bejvavalo.cz/clanek/aprilovy-zert-ktery-se-promenil-v-legendarni-londynskou-bitvu-blaznu/>

Pálení čarodějnic

Poslední den dubna má v tradicích lidových pověr a zkazek českých od pradávna svůj zvláštní význam.

Něco z oné tajuplné, mystické poesie, která tak úzce připíná se k velkolepým obrátům a změnám v přírodě, symbolicky vyznačujíc zejména příchod jara a nádherné procitání přírody, lpí také na předvečer prvního dne májového a na pověstné noci filipojakubské.

Doba moderní setřela mnoho z oné rázovitosti, která předky našimi úzkostlivě a přísně byla zachovávána a v zapomenutí vešel přemnohý obyčej, k němuž druhy rozsáhlé přípravy byly činěny a jenž od dotčeného výročí byl takřka neodlučným. Tak tomu i se zvyky, zachovávanými dříve, v předvečer prvního máje.

Venkov částečně ještě zůstal věren tradicím »o pálení čarodějnic« a nejedno město, nejedna dědina, zejména v poblíž hor, dopřává si za soumraku dnešního večera pěkné podívané na věnec plamenů, rozžíhaných na temenech okolních vrchů a kroužících ve ztemnělém vzduchu létavic, k nimž použito bylo zcela prosaických, sice ale vzhledem k báchorkám o letech a sjezdech čarodějnic příznačných — košťat.

V čarovné, fantastické spleti pohádek hrála arci noc filipojakubská úlohu velkou. Vypravováno bylo o pohromách a těžkých zkoušeních osob, které se tou dobou, buď již bezděky, nebo úmyslně, na rozcestí a křižovatky dostaly, místa to, na nichž zlá moc mívala působení neomezené a rozsáhlé.

Odporučováno dále sbírání rozličných bylin a kořínků, majících léčivou moc a chránících nálezce po celý rok od úrazů a poranění. A vše toto ponuré, tajemné a přízračné, obraznost lidu tak značnou měrou zaujímající a ve starých knihách uchované, zdá se býti určeno k tomu, aby jako temný přechod tím okázaleji a slavněji vyzvedlo nádhru počínajícího máje, měsíce květu a lásky, poesie a radostné tuchy, přírodu ovládající.

Ustálenější a velice teplá pohoda posledních dnů podává naděje, že den prvního máje nijakým zlobným vrtochem povětrnosti se nezhatí a že i naše velkoměstské obecnstvo, byť i svým způsobem odlišným od obyčejů venkovských, oslaví radostně úsvit prvního jitra květnového.

Zdroj: <https://www.bejvavalo.cz/clanek/rok-1897-kouzelná-atmosfera-paleni-carodejnic-v-minulosti/>

Čarodějnice. Historický obrázek kolorovaný serverem Bejvavalo.cz, původní autor neznámý.

Valpuržina noc a svatá Walburga, legenda

Filipojakubské noci se říká také Valpuržina, a tak se leckdo domnívá, že Valpurga snad byla nějaká čarodějnice. Opak je pravdou, Valpurga, správně sv. Walburga byla svěřice. Její jméno začalo být spojováno s ochranou proti čarodějnicím a jejím kouzlům poté, co ji prohlásila církev za svěřici a její ostatky byly v roce 870 přeneseny do kostela v Eichstattu a to 1. května. Od té doby se pak 1. května slaví památka sv. Walburgy, tedy v den, který byl i podle starogermánských mýtů spojovaný s čarodějnicemi a jejich slety – sabaty.

RUBRIKA – „ČESKÁ NEJ...“

Hořické pašijové hry – tradice i první hraný film v České republice

Hořické pašijové hry jsou významným kulturním dědictvím, které daleko přesáhlo hranice nejen českokrumlovského regionu a Šumavy, ale i naší vlasti. Tehdejší sláva pašijových her přitáhla pozornost amerických filmařů, kteří zde roku 1897 natočili Hořický pašijový film (The Horitz Passion Play), první hraný film natočený na území dnešní České republiky. Premiéra filmu byla ve stejném roce uvedena ve Filadelfii a rok poté v New Yorku.

Již více než 200 let jsou Hořice na Šumavě dějištěm jedinečného pašijového divadla, jednoho z nejstarších v Evropě. Pravidelnost představení pašijových her byla přerušena po dobu trvání první a druhé světové války. Následně, po poválečné obnově pašijových her, byly tyto v roce 1948 zakázány komunistickým režimem. V roce 1992 došlo k znovuoživení Hořických pašijových her, které byly v roce 1997 na Pražském hradě oceněny Cenou za rozvoj místních občanských aktivit nadací Patria a Místo v srdci.

Pašijové divadlo v Hořicích na Šumavě je výjimečné zejména tím, že jej téměř celé tvoří obyvatelé Hořic s pomocí dalších nadšenců z jiných obcí a měst naší vlasti. Jedinečnost představení podtrhuje spolu s mimořádnou hudbou od Jaroslava Krčka také počet účinkujících, kterých je kolem sedmdesáti, z toho většina jsou amatérští herci. Vyprávění o posledních dnech Ježíše Krista začíná Ježíšovým příchodem do Jeruzaléma a končí scénou Vzkříšení Krista.

Společnost pro zachování Hořických pašijových her usiluje o zápis do seznamu UNESCO. Věří, že se to podaří v roce 2024. V roce 2021 byly zapsány na seznam kulturního dědictví kraje. V roce 2023 mají být zapsány do národního seznamu.

The Horitz Passion Play – první hraný film natočený na našem území

V roce 1897 přijeli američtí filmaři do malé šumavské vsí, aby zde vyhlášené Hořické pašijové hry natočili. Premiéru měl snímek ve Filadelfii a publikum si ho oblíbilo. Filmoví historici dílo považují za druhý nejstarší hraný film na světě. Nebyl to však ještě film v pravém slova smyslu, spíše pohyblivý, oživlý obraz.

Představení bylo zahájeno živým obrazem předvádějícím celkový pohled na Hořice, nacházející se na úpatí kopcovitého terénu. Poté následovaly další obrazy předvádějící práci venkovanů na poli a v blízkém kamenném lomu. Po těchto záběrech přišly na řadu již samotné pašijové křesťanské obrazy, tedy stěžejní část her. Účinkovali v nich místní lidé (jak je tomu doposud), stali se tak filmovými herci. Natočený materiál měl údajně původně až 65 scén, film měřil zhruba 1 500 metrů. Nenatáčelo se ve vystavěném pašijovém divadle, ale venku, kvůli světlu. Štáb využíval malované kulisy na plátně.

V zámoří sice film sklízel ovace, pro zdejší filmovou historii však zůstával dlouhou dobu skrytý. O natáčení mlčely i dobové regionální noviny, navíc štáb pracoval velmi nenápadně, takřikajíc v utajení. Hořické pašije byly na konci 19. století trnem v oku jak českých, tak i německých nacionalistů. Čeští nacionalisté, kteří byli v této době často mnohem většími antisemity než ti němečtí, útočili na pašije jako na „židovský“ podnik skrze zapojené osoby židovského vyznání či původu (např. Ludwiga Deutsche, divadelního ředitele pašijí). Někteří němečtí nacionalisté zase pašije odmítali jako podnik "otupující hrany německého nacionalismu a pokroku". Teprve v roce 1898 začal česko-rakouský tisk konečně informovat o fantastickém úspěchu Hořického pašijového filmu, ovšem jen velmi stručně a pouze jednorázově.

Zdroj: <https://www.kudyznudy.cz/ceska-nej/kulturni/horicke-pasijove-hry-tradice-i->

Co se u nás v Písku událo v březnu 2023

DOBROVOLNICKÉ ČTENÍ V DOMOVĚ V PÍSKU

Přestože je čtení skvělým zdrojem zábavy, relaxace i učení, mnoho starších lidí se s ním z různých důvodů potýká. Někteří mají problémy se zrakem, zatímco jiní mohou být omezeni onemocněním, které jim znemožňuje udržet knihu v rukou. Proto je důležité najít způsob, jak podpořit seniory v jejich zájmu o čtení. Jednou z takových aktivit, která se koná v našem domově, je dobrovolnické skupinové čtení.

Naše dobrovolnice, bývalá ředitelka domova Mgr. Štojdlová, se schází s klienty pravidelně každý týden ve společenské místnosti. Předčítá jim z denního tisku a knih. Toto čtení je zaměřeno na klasická literární díla i populární žánry. O knize, která se bude číst, je vždy prostor v diskuzi, což je pro skupinu povzbuzující a zábavné. Toto čtení má pro klienty několik výhod – má blahodárný vliv

na jejich duševní a emoční zdraví a podporuje je v zájmu o knihy. Další výhodou je sociální interakce, která jim umožňuje trávit čas společně a diskutovat o knize, kterou právě čtou.

Nezapomínáme ani na klienty, kteří se skupinového čtení nechtějí nebo nemohou z nějakého důvodu účastnit. Za těmito klienty dochází dobrovolnice z Městské knihovny,

paní Hladká a slečna Šustáková, dle jejich přání na pokoj. Přinesou vhodné knihy, odpovídající zájmům klientů. Toto čtení může pomoci klientům udržet si své schopnosti vnímání, paměti a koncentrace a přispěje k celkovému pocitu spokojenosti.

Služby dobrovolnic jsou pro nás cenné a důležité, a proto se je snažíme podporovat a rozvíjet v co největším možném měřítku. Velmi děkujeme dobrovolnicím, které tuto aktivitu zajišťují, neboť díky nim se klienti mohou těšit z času stráveného v příjemné společnosti a vychutnávat si literaturu bez ohledu na své schopnosti číst sami.

Dobrovolnictví ADRA – návštěva pejska

První březnový pátek nás přišla do domova v Písku potěšit velmi krásná návštěva dobrovolníků z Dobrovolnického centra ADRA - malý pudlík Izinka se svou šikovnou třináctiletou paničkou, v doprovodu paní učitelky Lenky Kudrnové. Izinka navštěvovala klienty na pokojích a těšila je svou neposedností a nadšením. Všichni, se kterými se Izinka potkala,

se už těší na příští návštěvu. Pejskovi se některé věci svěrují prostě lépe než lidem... 😊

Autentické vyprávění Zdeňka Beneše o Aljašce

V pátek 3. března, symbolicky na Světový den divoké přírody, se ve společenském sále našeho domova uskutečnila přednáška pana Beneše s názvem „Aljaška – cesta za Polární září“. Jak jsme se přesvědčili z jeho bohaté fotodokumentace, drtivá většina Aljašky je skutečně divoká příroda.

Pan Beneš, který tam strávil spolu se svým synem několik týdnů, začal přednášku obrázkem mapy, na níž ukázal umístění Aljašky. Dále představil klimatické podmínky, zdejší přírodu, faunu - tedy zvířata, která na Aljašce žijí a dokonce i která tam žila, díky fotografiím z muzea. Viděli jsme fascinující přírodní show, a to polární září. Na závěr přednášky navázala diskuze, během níž klienti pokládali další zajímavé otázky k tomuto tématu.

Děkujeme panu Benešovi za přiblížení krás a zvláštností této „Země půlnočního slunce“.

Tvoření s dětmi z 13. MŠ

V pondělí, 20. 3. 2023, se naši klienti opět těšili na návštěvu dětí z Mateřské školy. Tentokrát nás navštívily děti z 13. MŠ – JIH a jejich paní učitelky. Po krátkém vystoupení dětí začali klienti spolu s dětmi vyrábět jarní výzdobu. Navzájem si pomáhali a sdíleli své zkušenosti. Během tvoření v dílně panovala dobrá nálada a byla cítit pozitivní energie. Společné tvoření jarních dekorací bylo pro všechny velmi zábavné a vyrobené barevné stojánky ozdobily pokoje klientů a jistě přivolají všemi očekávané jaro.

Oslava MDŽ

Mezinárodní den žen se slaví už více jak sto let a jeho původní význam tkví v oslavě žen, jejich práce, práv a svobod.

Dnešní odpoledne, taktéž 8. 3. 2023, jsme tento den oslavili s našimi klienty. K poslechu zahrál oblíbený a všem známý harmonikář pan Kozák, podávala se káva a drobné občerstvení. Ženy si zavzpomínaly na mladá léta, kdy oslava MDŽ byla doménou nejen žen, ale i mužů. Na závěr této povedené akce dostala každá klientka karafiát a malý dárek od dobrovolníků z Městské knihovny v Písku, kteří tyto drobnosti vyrobili právě pro naše ženy. Akce se povedla a všem zúčastněným se moc líbila.

Výlet do městské knihovny 15. 3. 2023

Březen je měsícem, který je v mnoha zemích spojen s oslavou knih a čtenářstvím, a proto je také nazýván měsícem knihy, nebo měsícem čtenářství. A jakým lepším způsobem ho oslavit, než výletem s našimi klienty do písecké městské knihovny?

V knihovně se nás ujala milá průvodkyně – Mgr. Ivana Čabrádková a provedla nás celou knihovnou. Nejprve nám v přednáškovém sále pověděla zajímavosti. Dozvěděli jsme se například, že písecká knihovna je jednou z nejstarších českých veřejných městských knihoven, kolik stála rekonstrukce nově adaptované budovy bývalé školy J. A. Komenského na Alšově náměstí. Dále, že knihovna není pouze místem, kde se mohou vypůjčit knihy, ale konají se zde různé kulturní akce, semináře a přednášky, workshopy, výstavy i besedy s autory. Kromě knih jsou k zapůjčení různé multimediální materiály, jako jsou audioknihy, CD, DVD i časopisy. Knihovna také nabízí přístup k internetu a nejrůznější kurzy. Poté jsme prošli napříč všemi odděleními a dokonce jsme měli možnost nahlédnout ve skladu knih do nejstarších novin vydávaných v Písku.

Prohlídka byla velmi zajímavá a zjistili jsme, jak velké množství informací a zajímavostí se zde ukrývá. Velmi tímto děkujeme paní Čabrádkové za vyčerpávající výklad. Návštěva knihovny byla skvělý způsob, jak strávit dopoledne a klienti byli podle ohlasů velmi spokojeni.

Návštěva z canisterapeutického sdružení Pessos

Jsou dny, které přijdou nenápadně, ale zanechají v člověku nezapomenutelný pocit vděčnosti. Přesně takovým dnem byla středa 8. 3., kdy naše klienty navštívila paní z canisterapeutického sdružení Pessos spolu se svými čtyřnohými kamarády. Pejsci Adélka, Celestýnka, Kája a Meggi se rozběhli mezi klienty a byli přivítáni s velkým nadšením. Interakce se psy – možnost si je pohladit a pomazlit se s nimi, všem zlepšila náladu a celkově tito skvělí společníci vytvořili v aktivizační dílně pohodovou a uvolněnou atmosféru. Tato návštěva byla bezpochyby jedním z nejkrásnějších způsobů, jak přinést radost a štěstí do života lidí, kteří již nemají svého mazlíčka. Velmi se těšíme na příští setkání, které se snad stane pravidelnou aktivitou.

Co se u nás v Drhovli událo v březnu 2023

KONCEPT SMYSLOVÉ AKTIVIZACE V DRHOVLI

Naše zařízení si vybralo směr své péče ke Konceptu Smyslové aktivizace. V domově probíhá akreditovaný a profesionálně vedený kurz konceptu pro ošetrovatelský, zdravotní a aktivizační úsek. Koncept učí k úctě, respektu a lásce v péči o stárnoucího člověka a aktivizaci, která je založena na smysluplných činnostech. Péči o starého člověka nelze dát do obecného manuálu. Musíme ke každému přistupovat podle toho, jaký život prožil, jaké měl zvyky, povahu a co měl rád. Smyslová aktivizace učí pečovatele plně respektovat osobnost, pohlédnout na každého stárnoucího člověka s pochopením a bez toho, aby ho soudil a stigmatizoval, přijmout stárnoucího člověka s úctou.

POTRAVINOVÁ BANKA POMÁHÁ I V DOMOVĚ PRO SENIORY

Touto cestou bychom chtěli srdečně poděkovat všem, kteří se podílejí na fungování potravinové banky. Skrze ně se potraviny dostávají i do našeho domova. Jde o potraviny, které jsou ještě v pořádku, ale výrobci nebo prodejci je určili k likvidaci, protože mají nestandardní tvar, blíží se datum expirace, nebo mají špatný obal.

Využití potravinové banky má v našem zařízení široké uplatnění. Díky této podpoře si mohou naši klienti pochutnat na ovoci, zužitkovat zeleninu či jiné dobroty. Tyto dary mají též pro nás za cíl procvičovat jemnou motoriku při zpracování surovin.

V rámci smyslové aktivizace trénujeme smysly, a to zejména chuť, čich, hmat a zrak. Klientky se vracejí do doby, kdy vařily pro své rodiny, příbuzné či přátele a velmi rádi vzpomínají na tuto dobu. Dále tvoříme spoustu vynikajících jídel, jako jsou například koláčky, vdolky, záviny, ovocné nákypy nebo žemlovky. Mezi klienty jsou však nejoblíbenější bramborové placky, které jim připomínají chuť dětských let a bramboráky. Některé produkty jsou velkým přínosem i na naše kulturní akce, kam společně připravujeme různé sladké či slané pokrmy.

KREATIVNÍ TVOŘENÍ V KERAMICKÉ DÍLNĚ V DRHOVLI

Keramika představuje kreativní tvoření v souladu s přírodou. Kdokoliv si zkusí z hlíny něco vytvořit, bývá překvapený, jak uklidňující účinek keramika má. Hlava se koncentruje na to, co ruce vytvářejí a práce s prsty působí vskutku meditativně. Hlína umí pomoci, v pravém slova smyslu, opět se uzemnit. V dnešní uspěchané době jde často o to, všechno optimalizovat a udělat co nejrychleji, to u hlíny neplatí.

Rozmanitost hlíny dává možnosti různého využití. Ať už se jedná o modelování mističek, při kterém dochází k procvičování jemné motoriky, nebo vytváření výrobku za použití sádrových forem. Mezi klientkami oblíbená technika je vykrajování z hlíny, která jim připomíná stejné postupy jako při pečení, jen místo těsta vyvalujeme hlínu, kterou následně vykrajujeme formičkami. Vznikají tak líbivé dekorace, které zdobí náš domov.

K dispozici máme různé druhy keramické hlíny – točířskou – světlou a tmavou. Tuto hlínu využíváme především na modelování a vykrajování, dále máme k dispozici šamotovou hlínu – lososovou, červenohnědou, béžovou, tato hlína se hodí na tvoření třeba na venkovní dekorace, jako jsou květináče, sošky do zahrádky apod.

Při dekorování keramiky (glazování) klienti pouštějí na uzdu svou fantazii a vznikají tak krásné osobité výrobky.

Keramická dílna je pro klienty domova k dispozici od března roku 2019 a mají možnost ji navštěvovat během pracovního týdne denně, v dopoledních i odpoledních hodinách.

FYZIOTERAPIE V DOMOVĚ PRO SENIORY SVĚTLO V DRHOVLI

Velkou roli v udržování soběstačnosti hraje fyzioterapie. V našem domově je klientům k dispozici jedna fyzioterapeutka, která v pracovních dnech poskytuje léčebnou rehabilitaci na základě indikace praktického lékaře. V rámci fyzioterapie jsou prováděny individuální úkony vedoucí ke zlepšení zdravotního stavu (se zaměřením na pooperační výkony, stav po cévní mozkové příhodě, jako prevence ochabnutí nebo naopak zatuhnutí svalů). Nácvik stoje i chůze s kompenzačními pomůckami, jako jsou francouzské hole či chodítka. Fyzioterapeutka rovněž provádí nácvik manipulace s invalidním vozíkem. Vše provádí individuálně, dle potřeb a možností klienta. U imobilních klientů provádí pasivní cvičení přímo na pokojích. Na základě indikace lékaře provádí fyzioterapeutka také reflexní i klasické masáže, dvakrát týdně vede skupinové cvičení s klienty.

Nově jsme nabídku služeb v oblasti fyzioterapie rozšířili o používání parafínu – parafínové zábaly působí blahodárně na nervovou soustavu, vedou k uvolnění a snížení bolesti pohybového aparátu, teplo rozšiřuje cévy, zlepšuje prokrvení a působí příznivě na zlepšení regenerace svalových spazmů.

Částečnou vířivou koupel – na dolní končetiny, vířivá koupel je vhodná k léčbě poúrazových a pooperačních stavů nebo pro odstranění bolestí pohybového systému, přináší pocit uvolnění.

Maderoterapii (neboli terapie dřevěnými nástroji) je to terapie pocházející z Kolumbie a je založena na použití anatomicky navržených nástrojů ze dřeva, cílem maderoterapie je relaxace a zmírnění napjatých svalů, podpora lymfodrenáže.

Smyslem fyzioterapie u nás v domově je udržet, a pokud možno zlepšit, zdravotní stav klienta v oblasti hybnosti a sebeobsluhy a zmírnit prohlubování závislosti na péči.

MULTISMYSLOVÁ RELAXAČNÍ MÍSTNOST

Multismyslová relaxační místnost v Drhovli je využívána již od roku 2019.

Metoda využívaná v této místnosti se odborně nazývá snoezelen. V klidné a bezpečné atmosféře nabízí našim klientům široké spektrum smyslových podnětů. Jedná se o kombinaci hudby, světelných efektů, jemných vibrací a pomůcek pro stimulaci hmatu a aromaterapie. Je to velmi podnětné prostředí, které působí na co nejvíce smyslů najednou.

Klienti si v bezpečném prostředí mohou odpočinout a zároveň na sebe nechat působit nepřeborné množství podnětů, které nenásilnou formou stimulují jejich smysly. Mohou je přivést do stavu relaxace, který vede ke zklidnění a zmírnění napětí a k lepšímu tělesnému a duševnímu zdraví, tudíž ke spokojenějšímu a plnohodnotnějšímu životu. Některým může pomoci i se soustředěním.

Naše místnost je využívána během celého roku, v dopoledních i odpoledních hodinách, jako volnočasová aktivita, která vybízí k možnosti příjemně strávit čas. Nejvíce je však využívána za nepříznivého počasí, během sychravých podzimních dnů, či dlouhých zimních dnů.

Někteří si chodí jen posedět do příjemného prostředí, kde si v masážním křesle za doprovodu vybrané hudby mohou užít nádhernou hru světel nebo využít jiný předem připravený meditační, relaxační či jiný program, vytvořený přímo na míru dle jejich potřeb a zájmu.

Během těchto programů jsou využívány prvky z oblasti různých terapií (aromaterapie, biblioterapie, muzikoterapie, popřípadě ergoterapie, prvky bazální stimulace či masáže aj.), aby se na klienta působilo komplexně. Vždy ale dle jeho individuálních potřeb a zájmů, s ohledem ke zdravotnímu a psychickému

stavu. To ovlivňuje i délku programu. Prvky těchto terapií, pokud jsou správně použity, dokáží zvýšit účinek relaxace a uvolnění. Programy probíhají spíše individuálně či ve dvojicích, kvůli zajištění individuálního přístupu a vzhledem k velikosti místnosti. Mimo to je místnost využívána i ke zprostředkování kontaktu klientů s rodinnými příslušníky či přáteli prostřednictvím videohovorů na počítači. Kdo budete mít zájem o nevšední zážitek, určitě si domluvte návštěvu.

PŘEDNÁŠKA O VZNIKU A HISTORII MDŽ

Letošní svátek MDŽ jsme pojali ve velkém a zahájili ho den dopředu přednáškou o jeho vzniku a historii. Dozvěděli jsme se, co vše mu předcházelo a proč se slaví. Jak se oslavoval tento svátek v době socialistické éry v porovnání s oslavami dnes. Ženy zavzpomínaly na rudé karafiáty, šeríková mýdla a dárkové kazety pro pracující ženy, papírová přáníčka od svých dětí, recitační vystoupení, ale i na pozdní příchody společensky unavených manželů. Muži naopak rozprávěli o podnikových oslavách, dlouhých frontách před květinářstvím a o povinnosti přinést manželce, mamince, přítelkyni, sestře či kolegyni kytičku. Závěrem přednášky jsme si prohlédli spoustu fotografií a vyrobili symbolické karafiáty z krepového papíru, které zpestřily naše povídání.

OSLAVA MEZINÁRODNÍHO DNE ŽEN V DRHOVLI

Středa 8. března nebyla pro naše klientky obyčejným dnem. V dopoledních hodinách jsme navštívili jejich pokoje a připomněli jim, že dnes oslavujeme Mezinárodní den žen. K jeho příležitosti jsme všem ženám popřáli a obdarovali je květinou, jak jinak než karafiátem. Nechyběla ani pozvánka na odpolední akci, vystoupení dětí. Děti ze základní školy v Miroticích pod vedením paní učitelky Pivoňkové nám zpřijemnilly odpoledne pásmem básniček a nejrůznějších písní. Po skončení svého vystoupení obešly děti naše klientky, popřály jim a obdarovaly je vlastnoručně vyrobenými přáníčky ve tvaru srdíčka. I my pro děti připravili jako poděkování za vystoupení drátkovaná srdíčka. Po vystoupení program dále pokračoval společným tvořením přáníček k MDŽ. V rámci aktivizačních dílen jsme připravili komponenty na výrobu přání ve tvaru květináče s tulipány, které si pak děti mohly odnést, třeba jako dárek pro své maminky. Děti pracovaly společně s některými našimi klientkami. Ostatní, které se tvoření nechtěly účastnit jen tak přihlížely, společně si povídaly, anebo se přidaly ke zpěvu známých lidových písní. Celé odpoledne se neslo ve velmi příjemné atmosféře a tvůrčím duchu.

TURNAJ VE HŘE „ČLOVĚČE NEZLOB SE“

Naši klienti velmi rádi hrají různé karetní a stolní hry, tak jsme se rozhodli uspořádat letos již druhý turnaj, tentokrát ve hře „Člověče nezlob se“. Souboj probíhal ve společenském sále a zúčastnily se ho tři týmy hráčů. Vítězové z každé skupiny se utkali o prvenství.

Vítězkou turnaje se stala paní Anežka B., která měla z prvního místa velkou radost. První tři účastníci dostali medaile a dárkové kosmetické balíčky. Nezapomněli jsme ani na ostatní spoluhráče, každý z nich dostal za účast drobnou sladkost. Na závěr nechybělo foto vítězů a všichni už se těšíme na další soutěžní klání.

JOSEFOVSKÁ ZÁBAVA

19. března slaví svátek všichni Josefové a Pepíci. Nositelé tohoto jména jsou i někteří naši klienti, tak jsme neváhali a ve čtvrtek 16. 3. uspořádali v našem domově Josefovskou zábavu. Klientky z DZR a DS se již od rána zapojily do příprav bohatého občerstvení. Staré známé písničky nám přijela zahrát Písecká čtyřka, která rozproudila celý sál. Nálada byla výborná, ochutnávaly se dobroty, popíjela káva a kdo mohl, tak se zapojil do zpěvu či tance. Všichni si užili příjemné chvíle a už teď se těšíme na další hudební vystoupení muzikantů z Písecké čtyřky.

JARO JE TADY!

Již na začátku března jsme se snažili přinést do našeho domova kousíček jara, a proto jsme začali s výzdobou. Výsadbou prvních jarních květin do truhlíků a zdobením chodeb, oken či různých zákoutí jarními dekoracemi s nadějí, že potěší a prozáří den všem, kteří kolem projdou či se na chvílku zastaví. Teplé a slunečné počasí nás také po dlouhé zimě vylákalo na procházky na čerstvém vzduchu, při kterých jsme pak vystavovali svou tvář hřejivým paprskům sluníčka a sledovali změny v přírodě a rozkvet prvních květin. A než jsme se nadáli, toužebně očekávané jaro už je tady. A tak jsme naše přípravy na příchod jara završili besedou. Pověděli jsme si o jarní rovnodennosti, změnách v přírodě, o počasí, zvycích, tradicích a významných dnech týkající se jara a měsíce března, neopomněli jsme ani na naše posly jara z říše rostlin a zajímavosti o nich. Zavzpomínali jsme i na pranostiky a nakonec přidali i trochu poezie, básně o jaru. Beseda velmi rychle utekla a myslím, že mohu říci, že každý se zapojil a přispěl tak „svou trochou do mlýna“. Takže Jaro vítěj mezi námi a všem krásné jarní dny.

Národní přírodní rezervace Broumovské stěny o rozloze 650 ha chrání přírodu pásma ... Nachází se zde řada turistických stezek, skalních bludišť, roklí a vyhlídkových plošin. Mezi nejznámější výletní cíle na tomto území patří kaple Hvězda.

POMŮČKA: ROU	SDRUŽENÁ INKASNÍ PLATBA OBYVATEL	1. DÍL TAJENKY	INICIÁLY MODERÁT. ONDRÁČKA	MODEL FIATU	ČÁST BIBLE		POVĚDOMÍ	PŘÍPRAVEK NA MOŘENÍ	ZNAČKA ASTATU	CHEM. ZN. RADIA
VYZTUŽENÍ STUDNY						ZHOUBA				
ŽENSKÉ JMÉNO						HUDEBNÍ ZNAČKA ODHADY				
DĚTSKÝ POZDRAV			BOHOSLU- ŽEBNÝ STŮL JMÉNO ZPĚ- VÁKA MUKA						VLÁKNO K ŠITÍ	MUŽSKÉ JMÉNO
ODPOLEDNE ZKR.				MALÉ DÍTĚ TUŠENÍ ZASTAR.						
	ČÁST ÚST CITOSLOVCE TIŠENÍ				PÁTRAT HOVOR. TEP					
POHANY							LEHKÉ TOP. OLEJE ZKR. JIHOČESKÉ MĚSTO			
Z HORNÍ ČÁSTI						POŽÁRNÍ OCHR. ZKR. OKR. AGRÁR- NÍ KOMORA			2. DÍL TAJENKY	ARMÁDNÍ TĚLOVÝCH. KLUB ZKR.
INICIÁLY HERCE CRUISE			POBÍDKA SEVEŘAN					DĚTSKÝ POZDRAV UHELNÝ PRACH		
	INIC. HERCE NOVÉHO DESET KRÁT DESET			UTLUMIT SVĚTLO DANÝ FAKT						
POKUŠENÍ					PRODEJNÍ STÁNEK DRUH OBLEČENÍ					
TRÁPIT						ZPĚVÁK PETR ??? TÁBOŘIŠTĚ ANGLICKY				VYČINĚNÁ KŮZE
POVZDECH			OPAK DNE POLIBEK ZASTAR.				CEL. KÓD REUNIONU CITOSLOVCE PLAŠENÍ			
	INICIÁLY HERCE VETČEHÉHO	CO VELKO- OBCHOD ZKR.						INIC. REŽIS. SÍSE INIC. SPIS. KLÍMY		
OBILNINA					ŠKODLIVÝ HMYZ					
JEDNOTKA NAPĚTÍ					DRUH ANTILOPY					

Zdroj: <https://www.kampocesku.cz>